

Latweeschu Awises.

48. gaddagahjums.

No. 10.

Trefschdeenâ, tanni 5. (17.) Merzî.

1869.

Latweeschu Awises libdi ar sawem peelikumeem maffa 1 rubli fudr. par gaddu. Kas uf sawu wabrdi apstellers 24 eksemplarus, weht weenu dabuks slabt parwesti. Ja-apstelle: **Zelgawâ** Latw. awischu namma pee **Janischewski**; — **Rihgâ** pee **Daniel Minus**, teatera un wehwera celas stubri, pee fw. Sabna basnizas jaunaka mahjitaja **Mueller** un pee **Dr. Buchholz**, leeld. **Aleksander**-eela Nr. 18. — **Wissi** mahjitaji, slohmelstere, pagasta walditaji, sreibwest un zitti tautas draugi teel lubgiti, lai lassitajem argahda to apstelleschanu. — Redaktora adresse irr: „**Pastor Bierhoff**, **Schloß pr. Riga**.“

Rahditajs: 26. Merz. **Waldibas pawehles un isfluddinaschanas.** Politikas pahrsfats. Dajchadas sijnas. Schaggatas wahrdi. Wisjaunafahs sijnas. **Albildas. Studdinaschanas.**

26. Merz.

Lassitaji jau sijn, ka tanni 26. Merzâ 1869 **Widsennes** semneekem leela pateizibas un preeka deena. Kâ tanni 25. Augustâ 1867 palikkuschi 50 gaddi, kamehr ta brijwlaishana nospreeka kursenmes semneekem,*) — ta tanni 26. Merzâ sch. g. nu atkal 50 gaddi buhs pilni no ta laika, kamehr pehz **Widsennes** ritterschafstes nospreduma un pehz aismigguscha **Keisara Aleksandera I.** scheligas apstiprimaschanas un pawehleschanas **Widsennes** ta dsimts buhshana tilkuse nozelta. **Widsennes** Ewangeliska Luteriska basnizas teefa jeb konsistorija jau behrn tanni 30. Septemberi mahjitajem islaida pawehli,*) laj tanni swebhtdeenâ preeksch 26. Merzâ 1869 peem inn scho deenu un winnas swebhtibas pilnus augustus un laj par to turr weenu pateizibas luhgschanu.**) **Partie 26. Merz** deena irr darbadeena, un muhsu konsistorijaj pehz likkumeem nau tas spehks, ka no sewis **Deewalkalposchanu** warretu pawehleht un nolikt uf weenu darbadeenu, bes augtakas atdoehleschanas; tadeht muhsu konsistorija to pateizibas luhgschanu irr nolikkuse uf to swebhtdeenu preeksch ta 26. Merzâ; bet kad nu ta 25. Merzdeena irr weena swebhtdeena, pr. **Mahrijas** pasluddinaschanas deena, tad nu irr nolikt, ka wissas **Widsennes** semneeku draudjes tanni 25. Merzâ to brijwlaishanu ar **Deewahrdeem** un **Deewluhgschanahm** buhs swinneht basnizâ. **Gan** pilsehtneeki warr libdsprezatees, bet ihsti swebhtku deena schi deena til irr teem, kas pee semneeku pagasteem peederr un irr peerakstiti; jo kas pee pilsehteem peerakstiti un peederrigi, tee jau bija brijwlandis preeksch ta 26. Merzâ 1869, weenalga waj **Latweeschi**, waj **Jagawâ**, waj **Wahzi**, waj **Kreewi**, waj **Pohli**. Tadeht ta 26. Merzdeena ihsti semneeku draudsehm swinnejemâ. — **Buhtu** jauki kad brijwlaishanas swebhtkus noturretu 2 deenas, pr. ka tanni 25. Merzâ to brijwlaishanu swinneku ar **Deewahrdeem** basnizâ, un ka tanni 26. Merzâ katra draudse jeb wairahl kaiminu draudjes pa diwahm waj trim kohpâ, wissi dseedatajaj janahktu dseedahht kahdu, garrigu konzerti basnizâ un ka pehz weenu gohda-maliti turretu. — **Mehs** sawâ **Slohkas** draudjes basnizâ tanni 25. Merzâ tohs brijwlaishanas swebhtkus swinnesim ar **Deewahrdeem** basnizâ, un ja **Deems** palihdsehs arri paschu to 26. Merzâ swinnesim peeklahjigâ wihse. — **Muhsu** draudse libds 1783. gaddam peederreja pee **Kursenmes**, un zaur to, ka tilkahn peedalliti pee **Widsennes**, ir mehsh to brijwestibu til mantojahm ar 2 gaddem wehlahht. **Muhsu** kaimini, mihlee **Kursenneeki**, pee kam ir mehsh zitreis peederrefahm, taggad numus warcbuht mihligi preezafees libds. **Gothard Bierhoff**.

*) **Stat.** Latw. Aw. Nr. 46 no pehrn. g. **) **St.** Latw. Aw. Nr. 41 no pehr. g.

Waldibas pawehles un isfluddinaschanas.

Uf **Wids.** gubern. karrapreekschneeka peepressishanu **Widsennes** gubernijas-waldiba zaur scho usdohd wissahm pilsehtu un semju (lauku) polizejas-teefahm: laj pehz 1. peelikf. pee kareelikk. grammatas IV. dalkas III. gramh. X. eefehjuma 331 punkttes nonemm un laj **Wids.** gubern. karrapreekschneeka waldibai peefuhta preeksch isdelbeschanas tahs **billetes**, uf kam tee jaldatu behrni, — kas sawneeguschî to likkums noliktu wezzumu, jeb eestahjuschees karradeenesta slohkas, jeb nomirruschi, — bij dabujuschî naudas-palihdsilbas no krobna. Nr. 275. (Uf **Wids.** gub. aw. Nr. 19 pahrtulk.)

Uf **Keisariskas** gohdibas pawehli tas waldidams senats few likka preekschâ zelt finansministera ammata-beedra isteishanu no 25. Januâra 1869 Nr. 433, ar schahdu sijn: **Pehz** finansministera padohma, zaur ministeru fungu komitejas nospredummu, — kas tanni 21. Januâri sch. g. wissaugstaki apstiprinahste, effoht nolikt: **Irr** asleegts, portex un allus-bohtis ardarriht turahl ta 20 assis no kripigahm basnizahm, slohtereem un luhgschanas namneem, ja schinnis beidsamâs **Deewalkalposchana** teel turreta, ka arri eeksch paschahm tahm eefahm, eeksch kam tahs, tanni sijnru dseereem-nodohschanu preekschrafta 315. punkttes mimetas eerittes atrohnahs, — pee kam tas 3. peelikfums pee minnetas punkttes paleek spehka par schihm bohtihm. **Par** scho wissaugstaki apstiprinatu, ministeru fungu komitejas nospredummu winah, tas finansministera ammata-beedes dohdohht sijnru weenam waldidamam senatam, ka laj nospreechoht, kas wajadstigs. — **Pawehlehts:** **Par** scho wissaugstaku pawehli islaist ukases par sijnru un peeklahjigu peepildishanu teem, uf kam tas schmejahs. (Uf likkumu krahjuma pahrtulkohs.)

Kursenmes gubernators zaur gubern. aw. Nr. 16 tai **Zelgawas** polizejai par to pateizahs, ka winnai isdeweesh sakert wissus tohs sleskamus, kas tanni no 6. uf 7. Februâri **Zelgawâ** nokahmuschî to **Janni** **Abbolin**.

Politikas pahrsfats.

Lassitaji wissi buhs eewehrojuschî, ka wezzu gaddu isfohoht **Galandes** kehnnimeel saws ministeru preekschneeks **Disraeli** libds ar teem zitteem ministereem bij ja-atlajsh, jo sawe no tahs wezziska s partijas buhdami, negribbeja isflaidroht **Irlandes** basnizas un semneeku buhshanu, jebichu ta brijwiska partija libds ar paschas tautas leelaku pussi to pagehreja. **Kad** nu tahs brijwiskas partijas waddonis, tas prahrigahs **Gladsstone**-likka uszelts par ministeru preekschneeku, tad wissi uf winnu stattijahs, gaididami, ka labbi schis nu to **Irlandes** basnizas-buhshanu jahkschoht isflaidroht. **Daudji** jau sahka rumahl, ka winnam ta leeta lahga neisdohschotees, un zitti no pascha **Gladsstones**

partijas beedreem jau fakka schaubitees: — té Gladstone tanni 1. Merzà (17. Febr.) eenahf parlamentà un luhdf, waj drihtstohf preefshà litt sawu padohnu, kahdà wihse Irlandes basnizás-buhfshana ja-issflaidro un japahrabbo. Nu wiffi klaufahs, mutti un aufis atplehtufchi. Gladstone pawiffam grihb nozelt to walfts-basnizu Irlandè, pr. wihfch grihb, laj neweena tizziba jeb basniza no walfts pusses nedabu leelafu laizigu polihdfibu un spehtu par zittahm tizzibahm. Anglikanu basniza lihdj fahim Irlandè bij par walhtozizzibu, jebfchu ta leelafu laufchu pufse Irlandè irr no Keemeru-katolu un no Presbiterianu tizzibas. Keemeru-katoleem un Presbiterianeeem pascheem bij jagahda par sawahm basnizahm, fshohlahm un par saweem mahzitajeem; Anglikanu basniza tiffa ufurreta no walfts-lahdes, un nodohfshanas preefsh Anglikanu basnizahm tiffa maffatas no wiffahm muifshahm un mahjahm, jebfchu fuangi un laudis nepeederreja pee Anglikanu basnizás. Tad nu Gladstone grihb, laj uf preefshu fatra draudse til gahda preefsh sawas tizzibas basnizahm, fshohlahm un mahzitajeem. Weena jaunni ufzeltama kommissionè panemfshohf wiffus eenahfsumus un fatram taggadejam biskapam un mahzitajam til ilgi ismalfahs tohs lihdj fahim fatram apgalivotam eenahfsumus, fanehr fatrs dshw, uf preefshlaifu, tad tee taggadejee mahzitaji buhs nomirufchi paschahm draudsehm ja-ufurr sawi mahzitaji; bet tur wairé nelahdus jaunus mahzitajus nezels, tur nelahdas Anglikanu draudses nau; jo taggad daudj tur to Anglikanu mahzitaju bes nelahdahm draudsehm. Tahm draudsehm, kas nu paschas ufurrehs sawas basnizás, fshohlas, mahzitajus, waldiba arri atdohs atlihdifinashanas nandu un par lehtu mafsu pahrdohs semmi, bet tur muifshneeki un fahmneeki lihdj fahim to desmitu dattu no saweem eenahfsumeem dewa preefsh basnizahm, tur fsho nodohfshanu tahdà wihse nozels, ka fatrs weenu kapitalu, 22½ reij til leelu zil bij ta gadda maffashana, eefsh 45 gaddu laika eenahfahs waldibai, tad winni no sawas nodohfshanas buhs wallà. Ta waldiba pawiffam tà eenems 16 milj. £ sterling; ar fsho nandu atlihdifinahs draudsehm, mahzitajeem, biskapeem to fshahdi, kas teem noteel zaur to eenahfsumu atkemfshanu un par to pahreju nandu Irlandè buhwehs mehmfurlu fshohlas, ahrtfshshanas nammus preefsh atleem, ahrtprahfgeem, flimneeku nammus, cetahfshs atgreeschshanas fshohlas preefsh laundarritajeem un pakritufshoem, fshohlas, tur flimneeku-lohpejas ismahzibt u. t. j. pr. — Gan nu wehl tahs wezziflas partijas wibri zitti runna prettim, bet leelafu laufchu pufse parleeku preezajahs par Gladstones gudru un taifnu padohnu, un wiffi zerre, ka parlaments to peenems. Gladstone grihb, ka ta leeta ja-isdarra un janobeids lihdj 1. Januarim 1871. — **Spanija** tee lortés jau fahf runnahf, ka tas herzogs no Montpensier ja-ufzekt par Eehnina, waj brikhwalfts ja-ufzekt bes nelahda Eehnina. — Ne-effohf wis teef, ka dumpigi laudis tam Granadas erziskapam uftrittufchi ar warras darbeem. Kubas fallà dumpis nebuht wehl ne-effohf nobeigis. — **Frantschu** tautas-weetneeki, par to burmeisteri Hausmann un par teem ministereem labbi isrunnajufshes un isblahwufshes, beidohf tomehr wiffu apstiprinajufchi, un Parisés burmeisteris Hausmann, ka jau winnureij fazziju, paleef sawà spehtà un nandu istehrehs ka istehrejis. — Zits reij, bet nelohfsh! — **Seemel-Amerikas brikhwalftsju** jaunajs presidente, general Grant tanni 4. Merzà (20. Febr.) tizzis swehrinahs un famu augfju ammatu ufnehmis, tohs tautas weetneekus uftrunnaja, fazzidams, ka effohf swehrejis no wiffas firds, un ka ar wiffu spehtu darrifshohf, ka peenahfahs, pret liffumeem wihfch nebuht nedarrifshohf, waj pascham tee liffumi

patiffshohf, waj nè; par to gahdashohf, ka zilwefi paschi lihdj ar sawu mantu netiffshohf aistitti un ka fatrs drohschi warroht drihtwoht pehz sawas tizzibas un drohschi isteikt sawu padohnu eefsh politikas leetahm. Walfts paradi lihdj beidshamam dollaram effohf jamakfa rittigi. Effohf jagahda, ka pateesi fatrs (waj balts, waj melns zilwefis) eefsh walfts-leetahm drihtstohf lihdifshchimmet; tik tahdus teefnefshus un waldineekus buhwshohf zelt, kas gohdigi strahda ar walfts-mantu. Grants par ministereem irr imellejis til gohdigus wiffseem zee-nitus wihrus, kas aismiggufshajam Linfolnam un pascham arween draugi bijufchi. Tahs walfts Maine, Michigan, Illinois un Wisconsin arri to jaunno liffumu jau peenehmufshas, un mohri drihtst lihdifshchimmet.

Dafshadas finnas.

No eefshwalfts.

No Kalzeema. Latw. Awifchu 5. nummurà biju stahstijis, ka kahds grahmatu sehjejs, Schihds, fshè effohf tizzis aplaupihts. Bet taggad turpreetim irr dshrdams, ka tas Schihds tanni mahjina, tur gullejis par nakti, effohf nosahfshs nast un ka pahris no teem mahju laudihm tam dshmufshes palkat un panahfdami, to iskrattijufchi, sawu nast meledami. *) Bet Schihds atreobshshanas deht nitru sawu islaidis laudis, ka fluis aplaupihts; un tahdà wihse ir man no wairahf ne ka diweem tiffa stahstihf, ka Schihds effohf aplaupihts. Schihds arween leels gudmeeks! Chr. Seewaldt.

No Jelgawas. Laffitaji eefsh Latw. Awifchu Nr. 7 wis-jounafas finnas par to breesmigu fleplawas darbu laffijufchi, kas fshè notizzis tanni nakti no 6. uf 7. Februari ar to nabaga kutfsheri Janni Ahbolin. Dshrdam, ka weens no teem fleplaweem effohf tas pais Anfs St., par to eefsh Nr. 4 stahstihf, ka wihfch Pluntfchu **) wehjudmallas flinti fahfshs. Sawu strahpi wehl nedabufjis, effohf tizzis atlaifsh wallà, un tad nu padarrijis to breesmigu fleplawas darbu.

Warschawà tanni 15. Februari leelajs zuffura-fabrikis no degga. Stahde jo leela, jebfchu ta ehfa un tas zuffuru krahjums ugguns-apidrohschshinas beedribà bij apdrohschinati par 630,000 rub. — Generalgubernators graf Berg Warschawas nabageem nandu lizzis isdallihf.

Jelgawas rahtskungs Schweiffing uf sawu luhfshanu irr atlaifsh no sawa ammata, un tee kaufmanni S. Wegner un Fr. Uffche irr apstiprinati par Jelgawas rahtskungeem. Jelgawà taggad zaur teem dahrgem laifeem arri til daudj to baddazeeteju, ka zeen. gubernators weenu komiteju eezehtis, kam appafsh pascha preefshsehdeschshanas jagahda par nabageem; leelohf isdallihf zeddeles, pret kam finnamà weetà nabadshni dabu flitu suppi.

No Slohkas. Tanni 8. Februari mums sneegs usfnigga, tad 3 deenas no weetas fshè falla pee 8 lihdj 10°, un kad no 15. Februara wallara eefahloht atfal 3 deenas no weetas labbi fnigga, tad mums nu seemas zefsh weentreis gattaws jo brangs. Wiffi nu brauz meshà pehz malkas, un laj gan fals atfal at-laidahs, taf zefsh wehl turrahs brangs. Zuhra irr wallà un sweijneeki sweijo. G. B.

No Bahrbeles pusses, Bauskas aprink, 12. Februari. Tahdu seenu, kahda fchi, wezzi zilwefi newarroht atminneteem,

*) Deewofim, waj to nast arri atraddufchi?

G. B.

**) Eefsh Nr. 4 druffatajam miffsees, jo wihfch irr drufftajis „Planfshu“, tur bij jadruffa: „Pluntfchu.“

jo pee mums schosem jau bija labdas deenas, kur semme tā bij atklaidusees, ka it labbi warreja ar t, un 28. Januāri muhsu mahz. muishas rentneeks leelis semmes gabbalus it labbi warreja ufart. Baj Deems arri dohd drihs fltu pawassari, jo lautineem lohti mas barrisas, un dasch jau taggad gandrihi wissu brritbu sabarroht beidsis. — Sahdsibas un saupischanas tik beest noteel, la neweens fainneeks wairs nakti mahjas bes walteschanas nedrihtst atstah; bet blehschi atkal til mannigi, la ar wissu walteschanu tomehr nopasse brrihdi, eelanschahs un islaupa slehtis. No B. pusses drrscham schahdu stikli: Nakti pee weenahm mahjahm, kur waktneeks nomohda aplahrt staigajis, 2 wihri peebraufuschi un isluhguschi jeb iswihluschi to waktneeku, isnahlt ais wahriteem un parahdih, us to un to frohgu teescham zekku kur aisbraukt. Samehr un waktneeks tam weenam wihram to zekku ais wahriteem rahdijis, un teizis kur jabrauz, tamehr tas ohtes wihres tam waktneekam no muguras it ahtri maishu galwa usmauzis, un aisleedstis, laj nebrehz, tad to eelikuschi rattos im gabbalu pawedduschi. Pehz? waktneeku palaiduschi wakla, un tad nu schis atmahzis mahjas, tad atraddis slehtis uslaustas, un skaidri tihras islaupstas. — No B. pusses atkal teiz schahdu notikumu: Meita gullejus nakti slehti. Te peenahluschi diwi wihri pee durwihm, un sauluschu meitu pee wahrda, laj laischohht eelshah. Schi laikam dohmadama, la tai lahdi bruhgtani atmahluschi, tahs durwis arri atschahwusi. Tad eegahjuschi tee tehwinu eelshah, meitu faheshjuschi un kreetni peesittuschu, tad uslauschuschi flappi, isnehmuschi weenam puishm lihds 60 rub. naudas, un tad aishahjuschi prohjam, atstahdami meitu fahseetu un peesistu bes atshegas qulloht. Meita tohs tehwinus ne-effohht pasnusi. — Meds, lahdi mihsakee!

No Schaggares pusses. Dstidam no daschahm pussesm, la nabagu, deedelneeku schogad netruhstohht, bet til lohti warre biht nekur eedshwotaji no nabageem netohp apschisti, zil mehš Leischmalneeki un Schaggares turwuma dshwodamee. Gan Meschamuischas un Kalnamuischas leelungu labbu naidu preefsch Schaggares nabageem schinkojuschu (Meschamuischas leelmahte ween 300 rub.), tomehr nabagu barri apstahj Buffaischu pilli, kur leelungu pirms naidu liffa isdallih, bet nu tur ihpafchi preefsch nabageem maise teel zeyta. Par deemu te wairahf la 100 nabagi nahf un arri daschahs mahjas wairahf la 40 weena deena irr isflaititi! Leischi un Schihdi stahw pirmah schkirah, tad Latweeschu, jo Leischi fainneeki laischohht sawus deenesneekus, laj eet us Kurjemmi deedeleht un paschi effohht zits it labbi pahrtizis! Arri irr peenahltis, la dands deedelneeki zaur wiltigu raudascham un melleem peekussuschohs de-wejus melle peekrahpt un stahsta, la zaur nodegsham jeb zittu lahdu leelu nelaimi dshwe teem ispohstita. Us Kurjemmes widdu scho aplamu nabagu pulku, la pats skaidri sinna, nepashtst, laj gan arri ir tur buhs wairahf, ne la zitteem gaddem. Dands irr to, kas eet deedeleht zaur sawu paschu pasaidibu. It turu pee mannis weens wihres dshwo us sawu rohku, kam spirkta seewa un arri 2 leeli dehli maifes pelniitaji. Wassara wihres par algadst eedams, labbu graffi nopelnija un seewa it lewiti pagebreja muishah labbu kuppinatn peenu un pateist fweestu tai pahrdohht, jo effohht pelnitaju deewsgan, lamdehl tad newarroht labbi dshwoht; ruhguschu peenu ne-ussflattihht ne-ussflattija, wajadjeja barrisai biht jo trefnai. Atnahf seema, atnahf bads, un wihres eet — deedeleht! Wannah namma par sawu flukumu neneeka nedabudams, seewaj to pateizis, schi jo neganti effohht lahdejus un trakkojus wissadu launumu man wehledama. At lautini, tad jums prahttasch nahls mahjas?!

Meschamuischas basniza tannt fwehtdeena preefsch jaina gadda, 29. Dezemberi p. g. jaunas ehrgeles tappa eefwehtitas ar 12 registereem (balschm), diwi mannaakeem un weenu pedasi, la arri ar toppelchm. Ehrgeles no nelaiika Herrmann tappa eefahltas buhweht un no dehla Karl Herrmann pabeigtas un uszeltas. Plehschas nau ar pamimnahm mihnamas, bet ar pumpejanas, tamdehl, la masa ruhme. Gan deewsgan jaukl flann, bet jaruhpejabs, la drihs nemaitajabs; jo mistluma dehlt jau pats meesteris par to bishabs un arri dascha stabule wairs ihsti nefastann lohpa ar zittahm. Ka dstrdam, dehls tehwa animata ilgi negribbohht walift, bet no ta atlahpshotees.

Seemas sehja ap muhsu widdu wehl lihds schim stahw fualki, laj gan paschu seemu wehl lihds Februara widduim nepashtstam; bet turpretti 28. Januāri termometeris 7° siltuma rahdija. Lautini brehz pehz siltuma un maifes un daschi prohwe, la zittu lauschu kartofeli gan bedres stahw. Rahdi laift peedshwoti! Baj arri labbtai us lauka wehl atshlega buhs preefscha leelama?!

No Petrowski-muischas pee Demantkes Kreemsemme mums teel raffihts: „Pee mums arri daschadas leetas noteel, kas gan wehrias, la tahs stahstam. Schinni apgabata 4 brahli no muishneeku lahrtas bij weena muishah, un tam weenam brahlin dands wairahf naudas bij ne la teem 3. Kad tas baggatais teem zitteem brahleem sawu naidu nedewa, tad fereet tahdu laiku ismekleja, kur brahlis bij mescha; tur to brahli no schahwuschu, to eeralka fuhnās; bet ta leeta zaur to isnahza gatma, la weens lohpu gans to wissu bij redsejis. Zeerumā weens no teem 3 brahleem, tas wainigatais buhdams, pats ar aschu nafi nolahwahs, un teem diweem tappa no spreests us Sibiriju aiseet! — Tad atkal weens semneeks sawu tehwa no sitta us plawahm, kur bij aishahjuschi, ap seena stirpahm lahrtis eetaisht. Zaur naidigu dshwi sawa stapa dehls tehwaam pretti ar zirwi krauj par pakansi, un tehws beigts. Tad tas dehla dehls, kas arri bij lihds us plawahm, pehz usrahdijis, la tehwa tehws tappis nohts un kur tehws sawu tehwu schaggaru schuppā eelizis. Behrens til 4 gaddus wejs. K. K.“

No Rihgas. Us pilsehtu brauldameem semneekem newarru deewsgan usfaukt no farmantschilu un blehschu rohlahm fargatees. Kad jau us semneem til dands un daschadas blehdibas noteel, tad jau pilsehta tahdas leetas jo wairahf atrohnahs. Lautini arween to dohma: Kas pilsehta smalki apgehrebes, tas irr gohdigs zihwels, bet blehschi un sagli, tee til ruwjās jeb nopishkusahs drehbes staigajohht. Bet blehschi un krahpneeki to gan labbi sin, la ar gluddeim un smalku apgehrebu, ar tunkanu un weizigu mehli, jo ahtraki pee labba lohna warre tilt, gehrbjabs smalki jo smalki. Teitschu stikli, kas nesen Rihga notizis. Preefsch seemas-fwehtleem aishtrahz no S. pagasta 2 fainneeki ar brandwihnu us Rihgu. Tur tee pa pilsehtu staigadami, fateel 2 smalki apgehrebushohhs kundstaus, kas prassa no kurrenes schee effohht. Saimneeki atbihl: „Mehs effam no Lulkuma pusses.“ — „Baj brauzat arri zaur Lulkumu?“ — „Stinnams, mums zaur Lulkumu jabrauz.“ — „Baj newarrat weenu grabmatu tam turpneekam pahriwest, kas Lulkumā leelaja eela dshwo?“ — „Kawehz ne.“ — „Nu tad labbi, nahkat mums us wihmushl lihds, tur juhs pazeenamim ar schnapst un allu.“ Saimneeki aiseet. Tohs tur zeena ar allu, jo brandwihnu tee nebuhht nedsehra. Te peenahf zits smalks kundstahsch un tohs weddina us lahrtchu fwehli. Gan fainneeki ne-grhbb, bet zitti farmantschiki peestabbina, laj til eijohht, buhschahht no ta labbu naidu nopelnihht, jo kundstahsch effohht stpri eedsehrees. Tee leelabs peerunnatees un weens no scheeem fainm-

neefem eet pretti. Saimneeks eefahumâ reisu no reisas winne un tam jau 5 waj 6 rubuli kabbatâ. Ribdineeks faskaitees, negribb wairs eet, bet nu til fainneeks attal no winnetas naudas eekarsis, fang laj til wehl nahf spehleht. Labbi! Bet nu eet us 30 rubuteem. Saimneeks no paspehles jeb fahdas blehdibas nedohmaht nedohma. No eemantotas fahrschu naudas apmahnihts tã spreesh: Jau latru reis no schi par rubulin esmu winnejis, taggad arri tohs 30 rubulus dabuschu. Bet blehdis pa tam schim neredsoht zittas fahrtes fawadi bij eestimejis un eelohzjis. Taggad spehledams, panehma wissu fainneefa nau du un dewahs tubliht ar wisseem zitteem brahlscheem par durwihm ahra. Kamehr fainneeks no fawas leelabs fahdes dauds mas atsehdsabs, blehschi jau bij pasudduschu.

No **Bauskas** puffes tanni 9. Februari. Laj runna ko runnadami, ta walloda arweenu isnahf us to slistu seemu un us to truhzibu pee laudihm. Deewstun, waj pee mums arri kad fahds seemas laiks irr bijis, fahds schogad; jo par labbi pasdshwojuschi zilweki ne-atimimahs wis, ka tahdu buhtu redsejuschi. Irr bijuschas seemas bes sneega, bet semme tad ta bija fahallusi, ka brauza ar ratteem, ka dunneja ween; bet schogad nau ne sneega, ne arri fahda falla, — til dublu irr papilnam. Zetti palikka tabdi, ka daschâs weetas jau grimma nobst. Kreetna kammanu zetta mums schoseem wairahf nau bijis, ka til tabs pahri nedelas no ruddens, Nowembera mehnesi. Tas weenigais zesh, fur wehl ar kammanahm smulki warreja pabraukt no Bauskas libds Zelgawai, bij ta, ar labbi beesu un stiru leddu apklasta Leeluype; bet nu arri schis zesh irr pagallam, jo walfar isgahja beidsamais leddus. Retti fur leddus wehl noturrejahs libds walfarejai deenai, un uppe dauds weetas labbi sen jau bij skaidra no leddus, ko nezerredams, dasch uppes dsikkumâ gallu dabujis. Ta notizis 23. Januari netah no **Emburgas**, fur leddus jau 22. bisis fahauses. Winnetâ deenâ fahds Swirlaukas pagasta zimmermannis ar sawu seewu brauzis ar ratteem pa uppi no Zelgawas us mahjahm, — laiskam dohmadams, tilpat smulki pabrbrukt mahjâs, zil walfar isbrauzis. Kad brauzoht jau bij apmettusees krehsla, tad winsch no tahlenes arri newarreja nojehgt, ka leddus preekschâ fahscheljesis un fagruhdees, un winnam tas arri nenas ne-ekritta prah-tâ, ka ta warretu buht. Tapehz til laida walka it drohschi, — kamehr newilloht us reisu ratti ar wissu sirgu eegahschahs uhdeni. Wihrs pars gan ahri islezis ahra no ratteem un ta sawu dschwibu isglahbis, bet ta seewa un tas sirgs noslibtuschi. Til ohtra rihâ winnas dabujuschu iswillt. — Ta tushchiba pee laudihm rohdahs arween' leelaka. Nabagu pulks paleef jo leelabs, un ne ween' usauguschu zilweki eet apfahrt nabagodami, bet arri 8, 9 gaddu wezzi behrni — weeni pat! Kad taggad muhsu puffe gandrigh illars fainneeks fawas mahjas par nakti leef apwalteht, tad tabs sahdsibas gan irr mittejuschahs.

No **Behterburgas**. No sen laiskeem ta irr eewests, ka apteekereem wissas sahles irr japahrdohd pehz noliktas tahses. Waldiba to wezzo sahlu taksi bij atimuni par dikti augstu jeb dahrgu un tadelt pawehleja weenai kommissijai, ko uszehla no daktera-teefas lohzekeem un arri no zitteem pascheem apteekereem, laj pataisa apteekereem jaunu sahlu taksi, kas wairahf passeru kohpa ar taggadeju sahlu wehribu. Pehz schis jaunâs tahses, kas jau ta no 1. Januara wissur ja-eewedd, apteekereem wissas sahles par 38% lehtahf irr japahrdohd, ne ka libds schim gad-dam; prohti: par ko papreeksch apteeki wajadseja maksahf rubuli, tas apteekerim taggad jadohd par 61½ kapekas. (3f „Nigasche Zeitung.“)

— **Behterburgas** awises dohd to preezigu sinu, ka eefsch teem beidsamajem diweem gaddeem muhsu farrapulks dikti tizis us preekschu ar lassichanas un rassichanas mahzichanohs; jo ruddeni 1866 muhsu armija effohf mahzejuschi lassihf un rakkihf til 29 % frontes saldatu, bet ruddeni 1868 jau 68 %, tas irr: no katreem 100 saldateem 68 mahzejuschi lassihf un rakkihf.

Zggaunusemmê bads schoseem' effohf wehl leelabs, ne ka pehrn'. Ta komiteja Nehwele, kas pehrn' preeksch badda-zeesdamem Zggaunusemmê palihdsibu sagahdaja no wissahm mallahm, arri schogad jau 7. Dezember irr usfahfusi sawu grubtu darbu. Tai komitejai schogad faws publinsh bijis ja-ussahf dauds agraki, ne ka pehrn'; jo no wissahm pussehju jau no pat ruddena schelochanahs un luhgschanas pehz pahritikas effohf speeduschahs auffs, wiswairahf no teem pulka lautineem, kas us Kreetusemmê gahjuschi ismekleht preeksch sewis semmes, un kas pehzgalla pah-nahfuschu atpakkal mahjâs pawissam tushchi. Us tabs komitejas usbildinashanu, no pulka kirspehlehm sunas tikfuschas peesuhit-tas par to truhstumu pee laudihm; no kam redsam, ka gandrigh wissur jau beidsamajâs apschits un apschrehts un ka wissur laudis bes darba. Ta komiteja jau arri irr nosuhrituschi palihdsibu us dauds weetahm. Ta tad teem nabaga Zggaunusemmê fahras beh-du-deeninas attal jabauda libdi nahkamam plausamam laikam. Deewstun, ka arri ees daschâs weetas pee mums Kursenmê!

Refen **Zirawâ** schahda blehdiba notikkuse. Daktera libds ar sawu palihgu un fahscheeri bij aishbraufuschu Wisputte, un par nakti nebij mahjâs. Til ween daktera zeemahhte un deenestmeita bij mahjâs. Daktera mahjoklis stahw labbi atstittu no zittahm muishas ehfahm. To, ka rahdahs, weens pahstams saglis nomannijis, eelaushs to nakti daktera nammu aplauwihf. Domehr fawus nedarbus it bes brahschanas newarredams isdar-riht, tohs namnâ gulloschus usmohdnaja. Zeemahhte lehnâ pawehlussees luhkloja pehz ta trohshana, kas no ohtra galla bij dsirdams, un no turrenes driht fahra no jauna eefahschas. Nu gan nomannija, kas tas par putnu, — winna steidsahs daktera rakstama lambari, un panemm peelahdetu dubbultstohbru sinti, tad lehnâ pee-eet pee tahm durwihm, aij kam dohmaja to sagli essam, tabs pawehruse us labbu laimi speesh weenu stohbru walkam. Un neko nekawedamees steidsahs us to istabu, kas stahw us to pussi, fur tabs tuwalahs muishas ehfas, un schê zaur lohgu ohtru stohbru isshahwa, laj laudis trohshni dsirdedami steigtohs palihgâ. Driht arri fahdi bij atstrehjuschi, un patte jau sinti no jauna peelahdeuse, to sneedsa laudihm, laj sagleem pakkal dsennahs, kas bij aishbeguschu. — Bet neta ne isdewahs wis blehschus sakert. Arri tee wairahf nebija paspeh-juschu libdsnemt, ka 6 rubulus, ko warrbuht agrahf kabbatâ bij eebahjuschi, bet drehbes fahetas libds ar zittahm leetahm bij turpat pamettuschu. Wehlfahs sinas no turrenes stahsta, ka sagli panahkti un ka daktera deenestmeita teem leelaka palihdsetaja bijuse, winnas fungus apsaqt. R. S.

No **Kursenmê**. Jampeles Leepik mahju fainneeks Jah-nis fahs 21. Januari brauza raddus us mahtes behrehm luhgt, un par Daugawu, pee Zeshahstahs, pa leddu-braudams walfarâ, pulski 7. eekritta un — nosliska. Tam papreeksch Witt-kowstis no Stukmannu Plawinu mahjahm, brauza ar wehl weenu draugu, kas arri abbi Daugawâ papreeksch eekritta, bet weens tappa isglahbis. Abbi libki wehl nau arastri. fahjim bijuschu fahs 300 rubuli skaidras naudas, fahbatas grabmatina ar dahrgem rehkinumeem un sudraba fahbaras pulkstens ar garru sudraba fahdi. — Abbi sliskuschee fahsis un Wittkowskis

atšabj pakkal seewas un behrnis. Tä nestun neweens sawas mirschanas stundu.

Skohdes pilsehtinä, 12 werstes no Gramsdes un 3 werstes no Kursennes rohbeschahm — 22. Januäri tas wezzais apteekeris Mag. pharim, Johann Friedrich Beblers, lam pascham apteekis Skohdä peederreja un tur sawa muhscha pussi nodsihwoja, — nomirra tanni wezzuntä no 71 gäddeem. 29. Januäri to glabbaja Skohdas kappös. Ewangelistkä Zahna basnižä libki paprecksch wahkeja. Skohdes mahzitajs Liepensthal un Dobrbes mahzitajs Katterfeld teiza behrn spreddikus. Mehnetscha starpä us scho gabbalu weens wezs dakteris Gramsde un wezs apteekeris Skohdä — abbi weens pehz obtra pee duffas gahjuschi, Laj weeglas teem tahs smiltschu sawjas! E. F. S.

No ahriwalsstijm.

Dahneem arri Widdus-Amerikä zittas no tahm fallahm peeder, to sawz par Masahm Antillehm. Jau kahdu laiku atpakkal par to tiffa rumahs, ka Dahnu waldiba tahs fallas grihbhoht pahrdohst Seemel-Amerikas fabeedrotahm brihwalsstijm. Dahnu karraministeris Raasloef effoht aibrauzis us Ameriku, ka laj to leutu ahtrahl warretu dsibt us preekschu. Tanni 23. (11.) Februäri no Kopenhagenes tizis smahrs, ka ta leeta Wasingtonē nu jau til tahs effoht norunnata, ka Amerikaneeschi tahs fallas ar tahm Dahnu kolonijahm gan buhschoht pirft. Passitajeem jasinn, ka Amerikaneeschi to labpraht neredi, ka Ciropas waldneeki eesauzabs Amerikas leetas; wimni tadeht labpraht wisseem Ciropas lechwaldneekem atwirktu tohs semmes gabbalus un tahs fallas, kas scheem wehl peeder Amerikä. Passitaji peeminnehs, ka Amerikaneeschi to semmi kas Kreewu Keisarim peederreja Seemel-Amerikas wakkarpuffe, jau pehrn no pirktuschu un apmaksajuschu.

Seemel-Amerikas brihwalsstijm pehz ta beidsama karrä wehl daudis paradi jamaksa. To zitreisigu wehrigu turetaju draugi karrä wihse to grihbeja isdarricht, ka tahs paradu-grahmatas teel ismaksatas ar papihra naudu, jo tad ahtrahl buhschoht tift wallä no tahs prozenschu maksaschanas. Bet tee ihstee tehpssemmes mihlotaji un tainibas zeemitaji tam rumtaja pretim, jazidami ka tee aisseentaji, kas Amerikai grubtos laifos ustizzeja sawu naudu, tahdä wihse tihchoht peekrahpi, jo scheem effoht eefohlibts, ka tohs paradus teem apmaksaschoht ar seltu; tad nu gohdigai tautai arri saws wahrs effoht japeepilda, laj arri buhtu jo grubti. Tad nu arri tainibai irr palikkuse ta wiroshla un to brihwalsstiju tautas-weemneeki tanni 24. (12.) Februäri nospreeduschu, ka wissas walstiparadu-grahmatas ja ismaksä ar selta naudu, til ween tahs paradu-grahmatas, kas no pascha galla ta bij noliktas, ka ar papihra naudu irr apmaksajamas, nu arri buhschoht maksah ap papihreem. Tas bij gohdigi darrihts. To leezibu Amerikas brihwalsstineekem gan newarram leegt, ka wimni karrä wihse un ar wissu gohdu grihb apmaksah sawus paradus, un ka tauta paness leelas nodohschanas, ka laj til weenreis tiftu ahra no paradeem.

Freiburgas teefa (Badenē) nospreeduse, ka tas bistaps Kuebel un tas mahzitajs Burger, kas to Konstanzes burmeisteri isflehguschu no Keemerit-katolu basnijas, par to irr janodohd teefahm rohkäs, ka sawu ammata spehku wallajuschu par nepateesu, ka to burmeisteri par to strahpejuschi, ka schis irr darrihts pehz likkumeem un ka tahs skohlas ta sahjis eerikht, ka waldiba wimam pawehlejuschi.

Spanijas taggadeja waldiba effoht usaiznajuse to herzogun no Montpensier (sawzi: Monpansje), laj libdi ar sawu augstu gaspaschu (Isabellas mahsa) amahloht atpakkal us Spaniju.

Schischherzogs labpraht Spanijai paliktu par kehniun; tad nu warrbuht wehl notifs, ka wimni riktrigi to panahs, to kahro.

Tas Austrijas karrakuggis „Radehki“ laikam sawr to effoht ispohtstihst, ka weens wihrs ar sabakeem us kahjahm eegahjis pulwerkambari, fur neweens zittadi nedribst eeset, ne ka ar mihstahm silkturpehm; jo pulwerkambari bissahlu graudi gult us grihdu, un kad ar zeeteem sabakeem mimm wirsu, tad ta bissahle abtri eedeggahs sawr to bersechanu. Weens uffizeeris, 1 unteroiffizeeris un nezil matroschu pee laika wehl dabuja eelekt juhra un ta isglahbuschees. Wimni til sim teilt, ka luggis to bried tizis tibrihts un ka paschi eelektuschu juhra, kad dsirdejuschi sawzam, ka pee pulwerkambara ugguns. Gan pehz daudis luggi un laiwos fasskehja pee zilweku glahbschanas, bet mas ko atradda! —

Portugales kehniusch tanni 27. (15.) Februäri pawehlejis, ka wissi wehrigi eelsh Portugales kolonijahm ja-atlaihsh brihwi, un ka wehrdriba pawissam janozelt. Baldeems Deewam!

Kensbergä Bruhtschs 25. (13.) Februäri daudis darbawihru sanahza preeksch rachtsnamma un pagehreja darbu un nodohschanas-atlaihshannu. Tee darbawihri sawu pagehreshannu issazija bei nekahda lehruma, un us zittu birgeru un polizejas wihru teikshannu atkal isshkibrabs. Gan saldati bij aizinati, bet ne bij wajjadsiqi. Grubti laiki irr gan, un darba laudihm stiri jawalabs, ka laj nekriht fahrdinashana! G. B.

No Schweizes. Kad tee breesmigee uhdens-pluhdi, ar to Deews tohs nabaga Schweizeeschus isgahjuschu wassar zeeti peemelleja, bija beigusches, tad Schweizes waldiba uszehla swehrinatu kommissioni, kas laj wisur apschreid to notifikuschu skabdi. 7. Januäri, schis kommissiones lohzeht un zitti nabagu palihdribas-beedribas weemneeki bijuschu sapulzejuschees Bernē pee eelshligu leutu departementa waldineeka: aprunnatees par to notifikuschu pohstu un jarehkinahst to skabdes wehribu — ka paschi aptakerejuschi. Pawissam 50 zilweki uhdens-pluhdos effoht noslikuschu, waj arri tiffuschu nosisti no teem pulka atmineem, kas tur lihds ar uhdeni no kalneem swehleschees semme. Daudsi no scheem aismigguschem gallu effoht dabbujuschu, sawus beedrus un raddus glahboht. Par wimni pakkalpalizzeem nu waldibai buhs jagahda. No 12 zeemeem uhdens zittus effoht nopohstijis pawissam un zittus atkal ta, ka tee nohtigi japahr-buhwe un jafataisa, ja wimnus grihb isglahbi no tablakahm breesmahm; zittus 3 zeemus uhdens ta effoht isinibzinajis un ar gruwscheem apbehris, ka wimni pawissam japahrzell us zittu weetu. Us kurre pussi til tas uhdens gahjees, tur effoht nopohstijis un aistrahwis probjam wissas ehlas, wissus dambjus, tiltus, zellus, lautus un dahrsus, lohkus ar wisseem augkeem effoht laufs semme, wesunus us zehla un lohpus laufa effoht aprijis; wiss, kas tai breesmigai strauwei til gaddijees preekschä, bijis pagallam. Tuhstroscheem zilweku effoht paspehlejuschi wissu sawu mantu un labbumu un taggad palikkuschu par nabageem. Pawissam effoht 18,860 priwattauschu, lam sawr teem uhdens-pluhdeem skahde jazeeksch: zittam leelaka un zittam masaka. Bet neween priwatlaudihm tee pluhdi padarrijuschu bejgalligu skabdi, bet arri Schweizes walts-waldishanai un dachahm beedribahm. Kad tee Bernes willehtä sanahtuschi fungi wissu skabdi jarehkinajuschu lohpa, tad isnahjis pawissam 14,483,249 franki¹⁾, prohti: 1,143,009 franki walts skabdes, 4,729,566 franki pagastu un beedribu skabdes (bes ween eisenbahnu beedribu) un 8,610,674 franki priwattauschu skabdes.

¹⁾ Schi skabde isstetu pehz muhsu nauhas skabdi 4,722,798 $\frac{1}{2}$ rubulu; jo weens Schweizes franki geld pee mimm, pehz taggadejas nauhas wehribas, 32 $\frac{1}{2}$ rub. saw.

No Danzigas, kas ir Pruhšchōs pee Baltiskas juhras, teef rakstibts, ka tur pagahjuschu gaddu silku kershana brinnum' brangi isdewusees, ka ir pat tee wezzatee laudis newarroht atminnetees: ka peedshwojuschi til baggatu kershanu, zil pehrn. Til ar mohfahm tee juhrmalneeki warrejuschi dabuht pirzejus preefsh ta pulka silku, to karru deen' sakehrusch. Tannis weetas juhra, fur schibs, ka sudrabs spihdedamas swis bijuschas apmettusshas legeri, tur laiwas tihri palikuschas stahwoht; jo uhdens bijs flaidr bees no flkeh. Kad ta ustrahpijees, tad tee sweijneeki ar tihfleem nefa nau warrejuschi darriht, bet effoht smeblusch laiwa tahs switinas ar preefsh tam ihpash taititeem traufkem. Pee tahda milsuma arri tas silku turgus tur bijs gauschi lehts: beidsamaja sweijas laika par wesselu schakku ne-eeahlitu silku effoht maffajusch til 5½ kapeikas, pehz muhsu naudas.

Sakshu-Meininu herzogs Georg II. sawa galwaspilsehta Meininenes nabagus us pagahjuscheem seemasshwehtkeem apschinkojis ar schahdahm nedstredahm dahwanahm: winsch lizzis nokaut diwi trefnus sirgus no sawa pascha stakka un to galku isdalkiht nabageem par shwehtu zepyeti. Azumirski arri wissu galku tee nabagi bijusch panehmusch ar leelahm pateizibahm.

T.

Amerika Neu-Jorkas pilsehta tanni 30. Dezemberi 1868 wihrs klerl wahrda, nomirra 121½ gaddus wezs. Baggatais Amerikaneetis Bibodi schinkojis no sawas mantas lihds 10 milj. dahlderu preefsh stohlahm.

— Amerika schowaffar' Bostones pilsehta tuwuma aplam leelus musika shwehtus gribboht swinneht, kahdus pee mums Giropa gan nemas nepashst. Musika meisteris gribb sagahdabt us scheem shwehtkeem 1000 musikantus un 10,000 dseedatajus. Kad schee wissi lohpa shwehts un dseedahs, tad arri wehl reisu reisahm ar leelgabbaleem schaus. Buhs gan deewegan leels trohknis; ja til arri aushm buhtu patihkams klausotees.

Serbija. Turku wehrge andelmannis nesen ar 4 seewisshkeem aisreisaja us Belgradi, Serbijas galwaspilsehtu, gribbedams tur ar scho zilweku prezzi labbu pelnu dshht. Bet wihram isgahja flikti. Dauds zerredams it neneeka nedabuja. Serbija, tapat ka wissas zittas Giropas walstis (bes Turzijas) wehrdsiba aishleegta. Serbijas walstis likkums stahw, ka katrs wehrgs, kas tur atnahf, paleel par brihnzilweku. Waldiba atnehma schim zilweku kupsim wissas wehrdhenes un tahs palaida wakka.

Schaggatas wahrdi.

wissu jaunaka teika pateesiba tihstita.

Kas gan manni nepashst, schaggatu to garr-asti?! Masakais behrs manni pasihst no manna raiba uswalka un ar pirktu rahdidams fakka: Saggata, saggata! Zaur to lehti notizzis, ka daschi wahrdu-grohsitaji behrna-antinds tinnuschees, pee ta wahrdina „saggata“, to lam palkata wajag buht; ir nolikusch preefsh, un redsi ka tas salbflahbi flann: „Tasagga, tasagga, ta sagle!“ Ta tas gauschi lehti gaddijees no schaggatas isdreijabt sagli, to beswainigu putniku nowahrtā stahdiht. Ne-aisbildinatees wis juhs zilwekubehrni, ka ar manni droudsibu gribbetut west. Nu ir par wehlu meddu us mehles smeheht, kad jau snahblis rohp trihts. Es patte ar sawahm austinahm deesgan esmu noslauhsjusees, fur juhs manni par

sagli dehwejuschi. Gan tainiba, ka es spohschas leetas mihleju, bet til tad tahs panemmu, kad zilweki no palaidibas tahs mehta aplahht. Man parissam truhst sagla stids un sagla darbu; jo kas gan dsirdejis, ka schaggata kulli kahdam istukshojuse, flehti uslaususe jeb sirgu pee dewina w... aishajuse, to tomehr sagli darra? Rabbi, ka man nau leela schults, tad gan to mannu raibu litteli nomestu un filla mella taptu par tahdu gohda-laupishonu.

Apstattisim to leetu no ohtras puffes:

Juhs manni sauzeet par schaggatu un es ta arri esmu. Schē man Ahdams kriht prahta, kas man mannu wahrdu dewis. Al zil jauki tas to trahpijis! neweens wahrds pasaulē man ta newarr passeht, ka schis. Un tas ar us tahda wahrda nebuhtu nahzis, ja tas papreefshu mannu balsi nebuhtu dsirdejis. Es patte sawu wahrdu winnam tolai' eelikku muttē. Es toreis tapat schaggojohs, ka taggad, un schis parabihses jaimneeks, to isdsirdejis, manni nosauza par schaggatu. Tas bij labbi. Bet ka nu tas nahzis, ka Ahdams manni nosauzis ta schaggata un ne tas schaggata!? Nedsī, tas bij ta. Kad mehs bijahm radditi, tad mums neweenam nebij wahrda. Ahdams us smukka kalnia fallā jahle sehdeja, un tas Radditajs us mums fazzija, laj mehs Ahdamam cetum garram, ka laj tas mums katram dohd wahrdu. Mehš nu wissi jo stalti pa pahreem tam wahrdukehnam gahjahm garram. Ahdama azzis til spohschas ka diwi spuzgi us mums luhkojajs, un tas to wahrdu nedewa katram weenam, bet us reisu katram pahrim, un no kurra pahra ta seewina wiina puffē tam garram gahja, to tas nosauza „ta“, bet no kurra pahra tas wihrehtis bij us wiina puffi, to tas nosauza ar to wahrdu „tas“. Es to laif jau biju bruhte, kad mehs Ahdamam garram gahjahm; un ka jau naiga meitscha, es sawam muschinam labbaja puffē biju peestahjusees. Manna kleitite bij smukka raiba un mans prah-tinsch aushkigs, tadeht es jo lepni asti gaisā ween schaudama sawai sirsniiai blakkam staigaju. Bet schis mub-laks pee mannis dohma ka dohma. Batam schaggas manni fahl raut; es schaggojohs un Ahdams, to isdsirdejis muhs kristi fazzidams: „Ta schaggata“. Mans bruh-tgans, to dsirdejis, fohl karpitees un fakka: Ka? waj tas wahrds arri us manni kriht? — Es tak ne-esmu seewa, ka tad us manni warr teikt: „ta schaggata?“ Bet es to ap-meerinaju teikdama: Kluffi sirsnin! mehs talshu effam abbi weens. Us tam winsch atbildeja: „Ja tas ta irr, ta' es weens patē to faldu wahrdian neneffishu, bet wehl manneem behrnu behneem us gimmenu gimmenehm to walkahp pawehleschu.“ Mums papreefshu gahja kroukku un no palkakas strafdu pahris. Pee winneem turpretti tee wihreeshi bij tanni lobbaja puffē, tadeht tee dabuja to wahrdu „tas.“ Waj pee winneem tee seeweeshi jeb bruhteeschi par to tapat fakka karpitees, to es no preefkeem ne-usmanniju; jo to gan katrs warr dohmatees, kas ta par leelu lihgsuibu warr buht, fur til dauds pahru, wissi

bruhes un bruhgani miljoneem-mihlestibas leesmas degdami, sawam lehninam leela wirtne garram eet. Lauwa, ka tas stiprakais un staltakais pahris papreekfchu, un tahr-pinsch beikahjhts wiffu pastarihts.

Tas bij gan weens miljonu pahru pohlis, weens danzis us dshwibu un wairumu. Ak kaut jel es toreis neubtu schaggojufees, par to man wiffu muhschu taggad jakarkfch it ka wezzai seewinai, ko duffuls kergina. Un kad wiffi putnini pawassarâ sawu jauku weldinu konzerti spehle, tad es tur staryâ til warru eekahfetees. Mannas wainas deht arri taggad zilweku jaunahm meitahm deesgau jashaggojahs. Tahs tad mehds arri fazzibt, ka bruhgani peeminnoht, kad schaggi raujoht, un ka tad atkal schaggas nostahjotees, kad ta peeminnetaja wahrdu atminnoht. Anna schaggojahs un fakka: Kas tad ta par labbu dwehfeliti, kas taggad pee mannis dohma: Unis, Jahnis, Kahrlis, Jehlabs, Mikkelis, Jurris, Behteris? (Schaggas nostahjahs.) — Ak, tas irr tas mihlais, kas pee mannis dohma! Laj Deews tew nosuhta labbus wallkarus. Bet zil gruhti tas irr, kad ta peeminnetaja wahrdu til ahtri newarr atminneht. Kad wiffu sinnamu bruhganu pulkâ neweens nau, kas schaggus fluffina, tad wehl tee arri jafauz pee wahrdeem, kas us preekfchu nahls un buhs, un ja wehl tanni pulkâ to wainigo newarr atrast, ta labbi, kad kahds maies kummofinsch jeb kahda uhdens malzina tai plauschu raustifchanai gallu darra. Medl kahdas raises schaggas, ne schaggatas, dsemde!

(Us preekfchu beilgums.)

Wisjannafahs sinas.

Wihne, tanni 8. Merzâ (24. Febr.). Firfts Mensdorff reiso us Italiu swebtam tehnam us winna 50 gaddu preekstera-ammata swebtkeem no Austrijas keisara Franz Josef laimes-wehlefehchanas ainst. Weena zitta, masahf tizzama sinna apshme to firsta Mensdorff reisofchanu us Italiu par fataisfchanohs us keisara Franz Josef un lehnina Wiktor Emanuel kohpâ fanahlfchanu.

— **Wihne**, tanni 9. Merzâ (25. Febr.). No Florenzes teef sinnohts, ka Italiyas lehnina general-adjutantam, generalim Della Rocca no lehnina usdohts, Austrijas keisaru Triestes pilfehâ winna wahrda apswiezinahf.

Parise, tanni 9. Merzâ (25. Febr.). Frantschu wehstneeks Wihne, herzoges no Gramont dabujis atwehlefehchanu sawu privat-darrifchanu deht kahdas deenas Parise us-turretas.

Madridê, tanni 10. Merzâ (26. Febr.). Bairahf awises sinno, ka Kubas general-gubernatoram, generalim Dulce no waldischanas ar telegrafu sinna laista, laj to teem dumpineekem nospreekstu nahwes-sohdu ne-isdarra.

Konstantinopolê, tanni 9. Merzâ (25. Febr.). Kandias jaunajs gubernatoris Omer Fewiz Pascha us Konstantinopoli atbrauzis un teizis sawai waldischanai, ka it meerigs ar to ka Kandioschi winnu usnehmuschi. — Kandias ohstu aplehgereschana irr uszelta un wiffas ohstas atkal walka.

Waschingtonê, tanni 10. Merzâ (26. Febr.) Presidents Grant ta finansministera Stewart atlaischanas-luhgfchanu irr peenehmis.

Behterburgâ, tanni 28. Februari. 2. eekfchigu premiju-aisleeneschanas isloheschana notiks schogad ne tanni 1. — bet 3. Merzâ. H. D. B.

Atbildas.

W. — Mas kawâ. Ja Zubs, zeen, lungs, man kahdu rakitu grabetut atsubiht par „muhfu luggofchanu un luggu bubfchanu“, ta es steigfchus to eelktu Latw. Awises. Zuhfu drullatu grabmatieu jau labbu laiku atpalkat biju islastijis, virms tas, no Zums peeminnehts lungs man to atsubihtja; til newalkas deht par scho swarrigu leetu wehl neneeka nesnu rakitijis; jo par weenu jaunū leetu pats negribbu rakitibt, ka gaisfa grabhitidams, bet to leetu gruntigi pahrdohmajis un ismahjjees. — Ta ohira leeta, par to Zubs man rakitijahf, mannu sirdi gan sagrahba, bet mans spehls tur neneeka newarr darriht. — Pateltos Zums, ja man atsubihtut sawu adressi; tad eedrohfehchanohs Zums arri rakitibt par posti.

W. J. Jau daschreis zeentjameem darba beedreem schinni weeta to sinno esmu dewis, ka til tohs rakitus ween' warru llt drullahf, tur man pascha rakititaja pilnigs wahrs sinnam; jo katra rakititaja wahrs zensuret ja-usdohd. Effeet til labbi un atrakiteet man sawu pilnu wahrdu un adressi, tad irr Zuhfu beidsamee rakiti tiks drullati, bet Zuhfu wimo rakitu tadeht ne-eelktu Latw. Awises, ka ta patte leeta jau pilniga tilka aprakitita no zitta weena wihra eekfch peeliffuma pee Latw. Awischi Nr. 51 no pehnaja gadda. Zerjeu, ka man sawu wahrdu usdohst un daschahf wehl kahdas sinnas man atsubiht.

W. G. pp eekfch M. — Zuhfu brangus rakitus, ko eelktu Latw. Nr. 12, islastijis, sawu muhschu neubtu itzejis, ka Zubs ne-effat dsinnis Latweitis, bet Jggannis, un ka Zubs nu til trefcha gadda mahzatees va Latwiski. Zubs redfeet, ka ar mahzefchanu pee-augufcham zilwefam gan schfirerahs zittadi, ne ka behrnam, ja til grabb. Bet laikam Zums arri labs stohlmeiteris bijis. Kaut jel daubti to darriti, ka jaunekka gaddes wehl mahzahs rakitibt, ja behrna gaddes to nedarrifschji! — Ir pateljibu farenfchu wiffus rakitus, ko Zubs man wehl us preekfchu peefubhtit; wiswairahf man patitku, ja Zubs man atkal kahdas sinnas atlastit par Zuhfu puffes kauschu dshwi.

Latw. aw. apgahdatajs: Gotthard Bierhuff.

Sludinafchanas.

Kreewusemmes ugguns-apdrohfehchanas beedriba Behterburgâ

ar 2,500,000 Judr. rubl. gruntskapitala, no ka tihra naudâ eemakfati 500,000 rubl. f. pehz teem ltkumeem, kas eekfch wirtas no zeentiga aulsta-keisara apstiprinatas pamattu ltkumu grabmatas irraid nolikti, apdrohfehina pret ugguns-grehkeem illatru kustamu un nekustamu mantibu, zaur sawu weetneeku preekfch Kusemmes

Gofrath W. Zoepffel,

dshwo Jelgawâ efarâ eekf. Fetertag namma.

Puischi, meitas un arri deputata kalbi warr deenestu dabuht; tamdeht japestejahs Wislakmuischâ pee Jelgawas, Zumprowmuischâ pee Bauklas un Keel-Kundablesymuischâ. 1

Puffu un **sibtu-faknu fehklas**, kas labbi dshgt un no riktigas sortes irr, par lehtu itegu pahrdohd J. Bedka lungs Kuldigâ, Wentspilsweelâ, wezzâ pafes-namma. 2

No Bauffas kroona pagasta teefas wiiffi tee, kam labdas taisnas paradu praaffifchanaas vee tabs mantibas ta Jeraukites fainneeta **Kriifchjahn Wefche** no Kewell Dfjol mahjahn buhtu, toby zaur fcho fluddinafchahu ufajinati. — fawas praaffifchanaas wiifwehlahf libdf **13. Merzam fch. g.**, kas par to weenigu uflebbafchanaas terminu nolifts, vee fchibs teefas veeiteftes. — jo wehlahf neweens wairs netaps klauffibis. 2

Pilsmuiffchias pagasta teefas namma, tanni 13. Februaari 1869. (Nr. 79.) Preeffchfehd.: Ribbe. (S. B.) Teef. ftr.: Loeffer.

No Pilsmuiffchias kroona pagasta teefas wiiffi tee, kam labdas taisnas paradu praaffifchanaas vee tabs mantibas ta Pilsmuiffchias fainneeta **Jakob Schitte** no Schitta mahjahn buhtu, toby zaur fcho fluddinafchahu ufajinati. fawas praaffifchanaas wiifwehlahf libdf **13. Merzam fch. g.**, kas par to weenigu uflebbafchanaas terminu nolifts, vee fchibs teefas veeiteftes. — jo wehlahf neweens wairs netaps klauffibis. 2

Pilsmuiffchias teefas-namma, tanni 13. Febr. 1869. (Nr. 77.) Preeffchfehd.: Ribbe. (S. B.) Teef. ftr.: Loeffer.

No Keel-Ellejas pagasta teefas teef wiiffi tee, kam labdas taisnas paradu jeb sturas praaffifchanaas buhtu vee ta liddifchinniga Ellejas Mattifche mahju fainneeta **Judritta Silkaufky**, var turra mantu paradu deht konkurfe fpreetta, zaur fcho ufajinati, libdf **10. Aprifim fch. g.**, kas par to weenigu uflebbafchanaas terminu nolifts, ar fawabm praaffifchanaabm un veeabdfifchanaabm vee fchibs teefas veeiteftes, jo wehlahf neweenu wairs neklauffibis. 1

Elleja, tanni 7. Februaari 1869. (Nr. 23.) Preeffchfehd.: J. Balder. (S. B.) Skrihw.: J. Baate.

No Keel-Ellejas pagasta teefas teef wiiffi tee, kam labdas taisnas paradu praaffifchanaas buhtu vee ta liddifchinniga Ellejas Kewadneeel Baubifcht mahju fainneeta **Janne Cha**, var turra mantu paradu deht konkurfe fpreetta, zaur fcho ufajinati libdf **10. Aprifim fch. g.**, kas par to weenigu uflebbafchanaas terminu nolifts, ar fawabm praaffifchanaabm un veeabdfifchanaabm vee fchibs teefas veeiteftes, jo wehlahf neweenu wairs neklauffibis. 1

Elleja, tanni 7. Februaari 1869. (Nr. 16.) Preeffchfehd.: f. d. Gem. Ehr. Carl Baate. (S. B.)

Kad var ta dffiuuta Raugemundes Annis fainneeta **Jahn Bert** mantibu paradu deht konkurfe fpreetta, tad toby no Raugemundes pagasta teefas wiiffi tee, kam labdas taisnas paradu praaffifchanaas vee ta minneta Jahn Bertu buhtu, jeb zelt dohmaru, zaur fcho fluddinafchahu ufajinati, tabs libdf to, no fchibs teefas var beidffano meldefchanaas terminu noliftu **12. April f. g.** fcheitan finnamas darribt. Tee, kas pehz ta nolifta paradu veeabdfifchanaas termina fcheit meldefees, klubs ar fawabm paradu praaffifchanaabm atraiditi un winneem muhffhiga kluffuzeeffchanaa uslifta. Beidfoht weht toby finnamas darribts, fa ta minneta Annis fainneeta Jahn Bertu mantiba, kas ftaww eelfch firaagem, gobwifhm, zuffahm, rat teem, raggubm un dafchababm zittabm vee lautu fainneezibas derziggabm leetabm. — tanni **13. Merz f. g.** eelfch Annis mahjahn ubtruwe wairabffohlitafceem toyo pabrdohta. 3

Raugemundes pagastateefä, 5. Februaari 1869. (Nr. 12.) Preeffchfehd.: Orweeff. Teefas ftrhw. weeta: J. Bedmann.

Uf grunnti ta § 10 Wiifaugnaffi apflirpinatu liffumu tabs Kurjemmes kredita veeidribas fchpabr-laffes toby tee, kam warrbuht fchibs no Kurjemmes kred ta veeidribas direkfiones ufahfittas un vee tabs rafchias var fagtabm peemeldetas fchpabr-laffes-fcheines buhtu:

Nr.	Summa	rub. kop.	ufahfittas uf to warrbu	tanni	datu
1)	700	6 85	Kriif Andfchewig	1.	November 1847.
2)	689	4 31	Ilfe Winkel	1.	November 1847.
3)	682	2 —	Jakob Simfohn	1.	November 1847.
4)	2107	29 —	Uane Jaeffewig	18.	Mai 1849.
5)	2113	5 36	Jurre Winkel	18.	Mai 1849.
6)	3842	9 50	Jurre Andfchewig	31.	Oktober 1850.
7)	26476	4 12	Dahrie Meerfing, atffabta	20.	Novbr. 1861.
8)	4571	43 97	Andrej Awetneel	30.	April 1851.
9)	15215	40 46	ta rafcha	30.	April 1857.
10)	5726	26 90	Martin Kraffing	12.	Merz 1852.
11)	5724	26 90	Ribbe Kraffing	12.	Merz 1852.
12)	4585	13 49	Jurre Anffhang	30.	April 1851.
13)	5717	2 95	Anffhanga mantineefi	12.	Merz 1852.
14)	4583	2 20	Trinne Lihdal	13.	April 1851.
15)	4580	5 25	Jahfep Keefe	30.	April 1851.
16)	5720	12 65	Trinne Erdmann	12.	Merz 1852.
17)	15994	2 14	Trinne Lihdal	18.	Febr. 1857.
18)	15995	2 14	Greete Lihdal	28.	Febr. 1857.
19)	15996	2 14	Dahrie Lihdal	28.	Febr. 1857.
20)	15991	4 95	Jahfep Dabffing	28.	Febr. 1857.
21)	13275	19 83	Martin Erdmann	26.	April 1856.
22)	15213	35 63	Andrej Erdmann	30.	April 1857.
23)	19480	23 16	Andrej Erdmann	30.	April 1859.
24)	17355	10 —	Martin Rudowoffi	16.	Mai 1858.
25)	17856	10 —	Jahn Rudowoffi	16.	Mai 1858.
26)	17357	10 —	Katrine Rudowoffi	16.	Mai 1858.
27)	17358	19 —	Anne Dfjolling	16.	Mai 1858.
28)	19399	27 3	Andrej Janfohn	29.	April 1859.
29)	19400	27 3	Jahn Janfohn	29.	April 1859.
30)	19401	27 4	Anne Janfohn	29.	April 1859.
31)	22679	10 28	Kriif Romanowoffi	30.	April 1860.
32)	22680	10 28	Anne Romanowoffi	30.	April 1860.
33)	22681	10 28	Martin Romanowoffi	30.	April 1860.
34)	22682	10 28	Ribbe Romanowoffi	30.	April 1860.
35)	22684	7 19	Johfche Pafala	30.	April 1860.
36)	22685	7 19	Peter Pafala	30.	April 1860.
37)	22688	6 77	Jurre Winkel	30.	April 1860.
38)	22689	6 77	Ribbe Grosberg	30.	April 1860.
39)	22691	11 38	Andrej Keefe	30.	April 1860.
40)	22692	8 —	Anne Anffkitts	30.	April 1860.
41)	26479	16 87	Anne Abelfing	20.	Novbr. 1861.
42)	2312	12 7	Ilfe Abelfing	26.	Januar 1866.
43)	26481	16 87	Janne Abelfing	20.	Novbr. 1861.
44)	26483	5 43	Kriif Lennauffi	20.	Novbr. 1861.
45)	26484	5 43	Janne Lennauffi	20.	Novbr. 1861.
46)	26485	5 44	Andrej Lennauffi	20.	Novbr. 1861.
47)	26486	10 —	Anne Kasperowig	20.	Novbr. 1861.
48)	26487	10 —	Ribbe Kasperowig	20.	Novbr. 1861.
49)	26488	10 —	Marte Kasperowig	20.	Novbr. 1861.
50)	28356	8 —	Jahfep Dabffing	23.	Januar 1863.
51)	28355	8 —	Jurre Dabffing	23.	Januar 1863.
52)	32146	4 40	Mahre Burtowoffi	30.	Novbr. 1863.
53)	23147	7 40	Ilfe Burtowoffi	30.	Novbr. 1863.
54)	32148	7 40	Martin Burtowoffi	30.	Novbr. 1863.
55)	32149	7 40	Jahn Burtowoffi	30.	Novbr. 1863.
56)	32150	7 40	Anne Burtowoffi	30.	Novbr. 1863.
57)	4241	39 90	Ilfes Etadding mantineefi	19.	Dezemb. 1866.
58)	4240	45 20	Anne Strauffing	19.	Dezemb. 1866.
59)	6771	8 48	Martin Jedrowig	5.	Febr. 1868.
60)	3868	50 —	Janne Michelfohn	27.	Oktober 1866.
61)	32330	31 35	Karl Kweeffs	12.	Febr. 1863.
62)	9701	10 —	Juhle Breede	10.	Merz 1854.

zaur fcho ufajinati, fchibs fchpabr-laffes-fcheines wiifwehlahf libdf weena gadda beigabm, no fchibs deenas rebkinnabts, vee Kurjemmes kredita veeidribas direkfiones ufahfittas un var fawu veeidribam veeabdfitt. jo zittadi direkfione teem winneeteeim laubdum, kas ta tee kam tabs fcheines veeidri rebz winnu ufahfittas nafchanaas luhgufchi, to tad pehz liffumeem negeldigu tappuffchu fcheinu weeta, faunas, liffat ween geldigas fcheines fchibs.

Zelgawa, 20. Dezember 1868. (Nr. 2068.)

No jenfures atwochlehts. Zelgawa, 3. Merz 1869. Nr. 20.

Drucktahts pee J. B. Steffenhagen un dehta.